

Nosijo breme težke industrije in prisilne drže

Medobčinsko društvo delovnih invalidov (MDDI) Šentjur je minulo soboto v kulturno-gasilskem domu v Gorici pri Slivnici pripravilo 4. srečanje ob dnevu njihovega društva. Srečanja se je udeležilo več kot 300 članov, ki jim na prvi pogled ne manjka nič, če pa bi pogledali njihovo zdravstveno kartoteko ali izvide, pa bi videli, da so njihove težave hujše, kot si lahko zamislimo.

Posledice trdega dela tudi v kmetijstvu

MDDI je največje društvo na območju upravne enote Šentjur, saj ima več kot 1.300 članov iz občin Šentjur in Dobje. Kot je povedal predsednik društva Božo Robič, je njihova prireditev postala tradicionalna, zato člani vsako prvo soboto v septembru praznujejo dan njihovega društva. Poslanstvo MDDI je predvsem skrb in pomoč ljudem, ki so invalidnost ali prizadetost dobili pri delu in so postali invalidi druge in tretje kategorije ter se borijo za preživetje v delovnih razmerjih. Seveda pa društvo veliko pozornosti namenja tudi invalidom prve kategorije – upokojevcem in pridruženim podpornim članom. “Invalidnost je posledica težke industrije, v kateri so bili naši člani zaposleni v preteklosti kot delavci v Železarni Štore, Cinkarni, Alposu, Bohorju ... Veliko okvar so dobili ljudje, zaposleni v trgovini, saj v preteklosti tam ni bilo na voljo delovnih priprav in sredstev, ki bi jim olajšala prenašanje bremen. V tem smislu so se trgovine modernizirale najkasneje, tudi vagone je bilo treba še vedno razlagali ročno,” je pojasnil Robič.

Zdravstvene težave delovnih invalidov so različne, nekateri imajo težave s hrbtenico, drugi s sklepi, tretji z notranjimi organi. Nekateri čutijo posledice prisilnih drž za tekočim trakom v tovarni, spet drugi trpijo zaradi preobilice hoje, saj so bili zaposleni kot gostinski ali trgovski delavci. Med njimi pa je tudi nekaj ljudi, ki so izgubili vitalne organe. Društvo v svoje vrste vključuje

je tudi delovne invalide iz kmečkega okolja – kmete in pa gospodinje. “Ljudje, ki jih je poškodoval traktor ali kmetijski pripomoček, teh poškodb niso dobili od ležanja, ampak od trdega dela, pa tudi gospodinje so danes moškimi enakovredne v vseh opravilih. Zato je prav, da jih vključuje naše društvo, v katerem so kar močno zastopani,” je še povedal Robič. Društvo izvaja pet obveznih socialnih programov, in sicer skrb za neodvisno življenje težkih in nepokretnih invalidov, prvo osebno in socialno pomoč in informiranje, pomoč invalidom za ohranjanje zdravlja po težkih operativnih posegih ali po nastanku invalidnosti, ohranjanje psihofizičnih sposobnosti invalidov skozi rekreacijo in šport ter integriranje invalidov v kulturno in družbeno življenje, kar pa je bil tudi namen sobotne prireditve.

Recesija ogroža tudi delovne invalide

Čas finančne krize in recesije občutijo tudi delovni invalidi. Kot je dejal Robič, se je glede varovanja njihovih delovnih mest v zadnjem času poslabšala tudi zakonodaja. “Zaščita pri zaposlovanju invalidov je bila nekdanj močnejša, kot je sedaj. Invalid je sicer še zaščiten na svojem delovnem mestu, vendar je sedaj ustanovljena tudi institucija, ki da soglasje na nivoju države, da lahko podjetje odpusti tudi invalida, ne da bi za to nosilo kakršnekoli posledice. V preteklosti podjetja niso mogla odpuščati delovnih invalidov. Bilo je bolj strogo, danes pa je bolj ohlapno glede na gospodarsko situacijo, ki temu botruje.” Robič je še povedal, da so podjetja v

občinah Šentjur in Dobje do delovnih invalidov sicer tolerantna. “V Šentjurju pretežni del invalidov zaposluje podjetje Alpos posebne storitve, med invalidska podjetja pa se uvršča tudi podjetje Magnet d. o. o., ostala podjetja pa imajo glede na zakonodajo določen odstotek invalidov, katerim morajo nuditi delo v krogu svojih zaposlenih.” Kot opozarjajo na Zvezi delovnih invalidov Slovenije, pa statistični podatki o trgu delovne sile kažejo, da se invalidi srečujejo z dvakrat višjo brezposelnostjo kot neinvalidi, poleg tega pa je na tisoče invalidov izključenih s trga delovne sile in zato niso zajeti v statističnih podatkih o brezposelnosti.

Medicinski pripomočki za lažjo vključenost v družbo

V MDDI Šentjur se trudijo, da se delovni invalidi ne bi počutili odmaknjene na rob družbe. Zato v društvu že nekaj let kupujejo medicinske pripomočke, ki jih članom društva uradne institucije ne morejo omogočiti zaradi administrativnih ovir. “Nekdo ima lahko določene potrebe, če pa njegove težave ne sodijo v kategorijo, ki je zapisana v zakonodaji, ni upravičen do določenega pripomočka,” je pojasnil Robič. Del sredstev društvo tako namenja za nakup bergl, hodulj, vozičkov, bolniških postelj in podobnih pripomočkov, kadar uradne institucije zatajijo. “To ni naša prioriteta dejavnost, saj bi bilo neumestno, da bi posegali v delo tistih, ki so zadolženi za to. Če pa se zgodi kakšna anomalija in naš upravni odbor s podporo socialne komisije

Predsednik Medobčinskega društva delovnih invalidov Šentjur Božo Robič

to ugotovi, pa človeku priskočimo na pomoč.” Kot je povedal Robič, dražje pripomočke posojajo, pripomočke manjših vrednosti pa dajo v trajno uporabo.

Pravice včasih le na papirju

Sobotno srečanje članov MDDI Šentjur so začeli s pozdravi predsednika KS Slivnica pri Celju Vlada Artnaka, župana Občine Dobje Franca Leskovška in podžupana Občine Šentjur Roberta Polnarja. Slednji je v svojem govoru poudaril, da sodobno pojmovanje invalidnosti temelji na človekovih pravicah, na prepovedi kakršnekoli diskriminacije in na zagotavljanju enakih možnosti in obravnave za vse. Kljub temu pa si morajo delovni invalidi prizadevati za izboljšanje kvalitete življenja in večje socialne vključenosti vseh. »Odpravljate ovire, s katerimi se srečujete pri vsakodnevnem življenju in preprečujete ustvarjanje novih ovir. Dejavno se zavzimate za enakovredno obravnavo pri zaposlovanju in pri ohranjanju zaposlitve ravno tako pa zahtevate enako obravnavo pri plačilu za enako poklicno sposobnost in usposobljenost. Nobenega dvoma ni, da ste invalidi in vaše organizacije na tem področju generator razvoja,« je dejal. Poudaril je, da je država vsekakor dolžna zagotoviti enake pravice invalidom, vendar so ti kljub vsem sprejetim dokumentom in množici sprejetih ukrepov za enakovredno vključevanje v družbo še vedno tudi diskriminirani in deležni kršitev človekovih pravic. (Ve.T.)

MDDI je največje društvo na območju upravne enote Šentjur.

Za invalide in člane društva je sveto mašo daroval krajevni župnik Marko Šraml, pri daritvi pa so sodelovali člani cerkvenega pevskega zbora.